

FORA PISTA

Albert Mestre

“Els murals al carrer em permeten rescatar històries oblidades de la memòria popular”

ROC BLACKBLOCK (BARCELONA, 1975) muralista

El seu nou mural a Tortosa s'ha convertit en tota una atracció.

Segurament hi ajuden temes mediàtics, però amb Tortosa em sento tranquil; perquè és fruit d'un treball que ve d'anys. Estic molt vinculat a esta ciutat i a totes les Terres de l'Ebre, una terra amb una casuística, patrimoni i identitat que em fascinen.

Coneixia els sagnants bombardejos de 1938 sobre la ciutat?

El meu camp d'expertesa és l'artístic. De fet, jo vaig començar vivint del tatuatge i la il·lustració. Però també utilitzava l'eina gràfica per a fer activisme. La Guerra Civil, l'antifeixisme o els processos migratoris em porten cap a un interès general per tot allò relacionat amb la memòria. El mural de Tortosa ho té tot, i jo m'hi acostó des de la ignorància, com un ciutadà més.

Darrere del relat oficial hi ha moltes històries personals.

Busco donar veu a la memòria popular. Avui hi ha una manca de polítiques dignes de memòria que fa que es blanquegen certs episodis de la nostra història.

Des de l'àmbit artístic, intento explicar estos relats particulars perquè no caiguen en l'oblit.

El seu projecte 'Murs de bitàcola' naix amb esta idea.

Vaig començar a definir-ho al festival Orígens, de la Ràpita. Mentre pintava uns murals al carrer, les veïnes s'acostaven i m'explicaven històries de quan eren nudes i sortien a prendre la fresca i a cosir les xarxes de pesca amb les seues iaies. *Murs de bitàcola* busca justament això, fer visible l'espai públic com a eina de transmissió de la memòria popular local.

La seua primera acció artística al carrer va ser en un local ocupat. Tota una declaració d'intencions.

Vaig ser insumís i vaig viure en un centre social ocupat. Sempre he reivindicat l'ocupació com una eina de lluita contra l'especulació i el neoliberalisme. I sí, aquí vaig descobrir l'espai.

“Hi ha una manca de polítiques dignes de memòria que fa que es blanquegen certs episodis de la nostra història. Amb els meus murals busco donar-los veu perquè no caiguen en l'oblit”

“Pintar un mural costumista sobre la pagesia sempre és més fàcil que parlar de la monarquia o dels camps de concentració del franquisme. Perviuenc encara molts tabús”

Vostè no es considera grafitier.

És un moviment que també m'interessa, però els meus referents són més aviat el muralisme llatinoamericà o els que es feien aquí als 80 en solidaritat amb el poble saharauí. En realitat, jo vaig créixer més amb els murals antinuclears i contra l'OTAN que no pas amb els grafitis.

L'art urbà sempre ha generat debats apassionats.

Discussions bizantines que encara continuen. És normal, perquè actuem en l'espai públic. Jo reivindicco esta activitat com una forma de fer política i d'afavorir la participació ciutadana.

Però diu que hi ha temes intocables.

Ja veu quina cultura política tenim en este país. El problema no és pintar, sinó els tabús que encara perviuen: l'església, les forces de seguretat, la monarquia... Sempre hi ha temes més amables que no generen controvèrsia.

Com ara?

Per fer un mural costumista sobre la pagesia o la mineria no tindrè massa problemes a l'hora de trobar finançament públic. Són temàtiques plaents que generen menys debat. Ara, si vull parlar de migracions, dels maquis o dels camps de concentració del franquisme, ja em costarà més.

Tampoc s'ha escapat de la censura.

L'Ajuntament de Barcelona es va acabar disculpant després d'esborrar el mural sobre Joan Carles I, i vaig tornar a pintar-lo. Amb l'empresonament de Pablo Hasel, la situació es va tensar i la censura va actuar sense cap mena de fingiment.

Quin encàrrec li agradaria tenir?

No dono cap tema per perdut. Em fascinen les brigades internacionals, amb les quals hem estat molt ingrats. Ara m'han encarregat un mural a l'Empordà sobre Lisa Fittko, una dona que va passar molta gent

de França a Espanya durant l'ocupació nazi, entre els quals, Walter Benjamin. No se n'ha sentit a parlar mai. És important reivindicar estes històries.

Ha desestimat projectes per temes ideològics?

És que hi ha coses que si s'hagués acceptat no em diarien dormir tranquil. Em va passar, fa uns anys, quan em van demanar un mural per a la terminal de creuers del Port de Barcelona. Suposava un pacte amb el diable, renunciar a la meua coherència.

Diu que el marxandatge de la seua obra li genera contradiccions.

És un debat intern en què busco l'equilibri. Si el Che Guevara sabés que la seua imatge s'ha convertit en un tema tan comercial... Necessito combinar la part professional, per a guanyar-me la vida, amb la d'activista. Intento que sempre hi haja un retorn a l'espai ideològic que defenso.

Banksy renega del mercadeig de l'art però ha aconseguit el contrari amb la seua obra.

Parlem d'algú que sap perfectament a què està jugant. Banksy participa del mercat de l'art. Si no, per què no va destruir del tot el seu quadre quan es va subastar a Sotheby's? Sabia que allò en multiplicaria el valor.

Parli'm del seu procés creatiu. Sorpren la facilitat amb què treballa la desproporció.

Porto molts anys i em sento en un moment molt dolç, en què ja domino la tècnica i l'execució. La faena creativa rau més en la definició del projecte i en la necessitat de crear consensos. A mi, ara, ja m'és igual pintar un mural de 5 o de 80 metres.

Treballa sempre sol?

En el món de l'ocupació, domina sempre el “fes-t'ho tu mateix”. Sí, pinto sol. M'acompanya un fotògraf que documenta la meua faena amb la idea de convertir-ho algun dia en un llibre. FOTO: FERNANDO ALCALÀ